

POSTANOWIENIE

10 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 10 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J.Z.

przeciwko J.W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z 9 kwietnia 2024 r., X Ga 474/23,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od J.Z. na rzecz J.W. 2717 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 9 kwietnia 2024 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z 29 września 2023 r. w ten sposób, że oddalił powództwo w całości.

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wskazując, że wyrok w sposób oczywisty narusza wskazane w podstawie kasacyjnej przepisy prawa materialnego i procesowego, czyli art. 563 § 1, art. 22¹, art. 471 § 1 k.c. oraz art. 233 k.p.c.

Skarżący zarzucił Sądowi drugiej instancji błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przez przyjęcie, że zakup samochodu miał bezpośredni związek z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą, a także, że powód nie zgłosił wady oraz nie doszło do zatajenia stanu pojazdu przez pozwaną.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze jest dostrzegalna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie oraz nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do

wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu (zob. postanowienia SN: z 29 listopada 2022 r., I CSK 4912/22; z 30 listopada 2022 r., I CSK 2735/22; z 20 października 2023 r., I CSK 1612/23; z 26 października 2023 r., I CSK 76/23, i z 31 października 2023 r., I CSK 4805/22).

Skargi kasacyjnej nie można uznać za oczywiście uzasadnioną. Po pierwsze, skarżący w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ograniczył się do ponownego powołania się na naruszenie przepisów, których naruszenie zarzucał w ramach podstaw kasacyjnych. W związku z tym należy podkreślić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz podstawy kasacyjne stanowią odrębne elementy skargi kasacyjnej. Samo powołanie się na to, że sąd drugiej instancji naruszył dane przepisy nie wystarczy, by skargę kasacyjną uznać za oczywiście uzasadnioną. Chodzi jeszcze o wykazanie, dlaczego zarzucane naruszenie miało charakter oczywisty, a także, że spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob.m.in. postanowienia SN: z 6 maja 2026 r., I CSK 1689/25; z 8 maja 2026 r., I CSK 303/26, i 27 maja 2026 r., I CSK 1648/24). Tych elementów w skardze kasacyjnej zabrakło.

Po drugie, kwestionowanie oceny materiału dowodowego w przedmiocie związku zakupu samochodu z prowadzoną przez powoda działalnością gospodarczą nie mogło odnieść skutku, gdyż zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.).

Po trzecie, nie sposób dostrzec elementarnych błędów Sądu drugiej instancji w zakresie kluczowej z perspektywy sprawy oceny statusu powoda. Sąd uznał powoda za przedsiębiorcę, powołując się zasadnie na to, że przy zawieraniu umowy leasingu występował jako przedsiębiorca. Ocena ta warunkowała z kolei dopuszczalność stosowania art. 563 § 1 k.c. Jedynie na marginesie należy przy tym wskazać, że powód nie był stroną stosunku sprzedaży samochodu i nawet jeżeli

podpisał odpowiednią umowę, uczynił to jako podmiot trzeci. Kupującym był zaś finansujący w umowie leasingu, którego status jako przedsiębiorcy nie może być kwestionowany. Na podstawie art. 709⁸ § 2 k.p.c. powód nabył uprawnienia przysługujące finansującemu z tytułu wad przedmiotu sprzedaży, co oznacza, że nie mógł nabyć więcej uprawnień, niż przysługiwało finansującemu.

Podobnie w odniesieniu do zastosowania art. 563 § 1 k.c. nie można dopatrzeć się elementarnych uchybień Sądu drugiej instancji. Sąd wyjaśnił, że powód powinien był zbadać samochód w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju, jak wymaga tego 563 § 1 k.c. Gdyby powód zapoznał się ze stanem karoserii w chwili wydania mu pojazdu (czego szczególnie oczekiwałoby się – zdaniem Sądu – przy zakupie samochodu o tak wysokiej wartości), dostrzegłby wadę. Rażących błędów nie można dopatrzeć się również w zastosowaniu art. 471 k.c. Nie budzi zastrzeżeń rozumowanie sądu, z którego wynika, iż nie sposób zarzucać pozwanemu, że zataił wadę, skoro udostępnił powodowi samochód celem zapoznania się z jego stanem technicznym. W rezultacie nie można uznać, by wydane orzeczenie było oczywiście nieprawidłowe, a skarga kasacyjna oczywiście uzasadniona.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2, § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(E.M.)

[SOP]